केन्द्रीय विद्यालय संगठनम्, रायपुर संभागः
वार्षिक परीक्षा (2024-25)

कक्षा- अष्टमी **विषयः - संस्कृतम्**

उत्तरपत्रकम्

समयः 2:30 होराः पूर्णांकः 60

खण्ड (क) अपठित – अवबोधनम् (10)

1. अधोलिखित-गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत—|

I.एकपदेन उत्तरत –(i) शिक्षाप्राप्तिः(ii) विद्याहीनः 1x2=2

II .पूर्णवाक्येनउत्तरत _ 2x2=4

(i)अद्यत्वे तु अनेके विद्यालयाः, महाविद्यालयाः, विश्वविद्यालयाः च सन्ति परन्तु तेषु वैदेशिक-शासनकालीना एव शिक्षाप्रणाली प्रचलिता अस्ति|

(ii)वर्तमान-शिक्षाप्रणाल्याम् मातृभाषायाः राष्ट्रभाषायाः च अधिकम् ज्ञानम् न दीयते|

III.छात्राः कमपि उचितं शीर्षकं लेखितुं शक्यन्ते यथा 'शिक्षाप्राप्तिः मानवस्य आवश्यकता' 1x1=1

III.भाषिक कार्यम् –(i)अस्ति(ग) (ii) अद्यत्वे(क) (iii)महती 1x3= 3

खण्ड (ख) रचनात्मकं कार्यम् (15)

2. चित्रम् दृष्ट्वा मञ्जूषायाः सहायतया समुचित – वाक्यानि रचयत – 1x 5= 5

(क)अस्त्राणि (ख)प्रयोगः (ग)अस्त्राणाम् (घ)भवति (ङ)उपग्रहाणां

3. संवादपूर्तिः . 1x5=5

(i) पुस्तकम् (ii) रामायणम् (iii) संस्कृत भाषायाम्(iv) वाल्मीकिः (v) श्रीरामस्य

4. पदानि आधृत्य संस्कृत –वाक्यानि - छात्राः स्वविवेकेन शुद्ध संस्कृत वाक्यानि लिखितुं शक्यन्ते 1x 5= 5

खण्ड (ग) अनुप्रयुक्त-व्याकरणम् (15)

5.उचितं पदं चित्वा सन्धिं विच्छेदं वा कुरुत – 1x4=4

(i)प्रथम (ii) ग्रीष्म (iii) काल (iv)तथा

6. लकारपरिवर्तनम् – 1x4=4

(i)भविष्यति, (ii)आसीत (iii)नयन्तु (iv) पठेम

7. मञ्जूषातः चित्वा उचिताव्ययेन वाक्यपूर्तिं कुरुत–

1/2x6=3

(i)नित्यं,(ii) यादृशम्,(iii) यथा (iv)तावत् (v) अपि(vi) एव

8. विशेषण विशेष्य पदानि मेलयत–अयम् प्रदेशः, महत्त्वाधायिनी संस्कृतिः , प्राचीने इतिहासे , एकः समवायः 1x4=4

खण्ड (घ) पठित –अवबोधनम् (20)

9. अधोलिखित -गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत --

I .एकपदेन उत्तरत -- (i) सावित्री(ii) उच्चवर्गीयाः 1/2x 2=1

II .पूर्णवाक्येन उत्तरत – 1x 2=2

(i) विधवानाम् शिरोमुन्डनस्य निराकरणाय सा साक्षात् नापितैः मिलिता।

(ii) सावित्र्या मार्गे दृष्टम् यत् कूपम् निकषा शीर्णवस्त्रावृता: तथाकथिता: निम्नजातीया: काश्चित् नार्य: जलम् पातुम् याचन्ते स्म।

III.भाषिक कार्यम् – (i) अत्यजन् (ii) निकषा

1/2x 2=1

10. अधोलिखितं पद्यांशंपठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत --

I .एकपदेन उत्तरत -- (i) नृणाम्(ii)जलम् 1/2x 2=1

II .पूर्णवाक्येन उत्तरत –(i) **मनःपूतं समाचरेत्** | (ii) **नृणाम् सम्भवे मातापितरौ क्लेशम्सहेते।** 1x 2=2

III.भाषिक कार्यम् – (i) पादम् (ii) सहेते 1/2x 2=1

11.अधोलिखितं नाट्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत –

I .एकपदेन उत्तरत -- (i)भगिनी (ii)बहव:जनजातीया: 1/2x 2=1

II .पूर्णवाक्येन उत्तरत –

1x 2=2

(i) मनसि आगता भावना कल्याणमयी |(ii) एतेषाम् विषयेकिञ्चिद् वैशिष्ट्यमपि कथनीयम्|

III.भाषिक कार्यम् – (i) सन्ति (ii) सर्वे 1/2x 2=1

12. रेखाङ्कितानि पदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत– 1/2x4=2

(क) कस्य (ख) केषाम् (ग)कया (घ)कस्याम्

13. घटनाक्रमानुसारं वाक्यानि पुनः लिखत – ½ x 8 =4

1.(iii) 2.(vi) 3. (viii) 4.(i) 5.(vii) 6.(v) 7. (ii) 8.(iv)

~~~~~~
~~~~~~